

Blauwdruk voor een bredere fiscale hervorming

VINCENT
VAN PETEGHEM

Vice-eersteminister en minister van Financiën,
belast met de Coördinatie van de Fraudebestrijding
en de Nationale Loterij

VOORWOORD

Onze fiscaliteit is uit balans en niet langer aangepast aan de noden van onze samenleving en economie. Zo is onze fiscaliteit vandaag nog steeds gericht op mensen die trouwen, meerdere kinderen krijgen, een vrijstaand huis bouwen, elk een fossiele wagen bezitten en 40 jaar voor dezelfde werkgever werken. De realiteit heeft dit fiscaal model ingehaald.

De federale fiscaliteit is toe aan een grondige hervorming. Voortdurend sleutelen we aan onze fiscaliteit en voeren we nieuwe uitzonderingen in. Dat is nefast voor het vertrouwen in ons fiscaal stelsel. Vertrouwen dat we met deze blauwdruk willen herstellen. Fiscaliteit mag niet te pas en te onpas worden gebruikt als ad hoc beleidsinstrument. Fiscaliteit moet focussen op de essentie. Belastingen die zorgen voor inkomsten om beleid te voeren. Belastingen die inkomsten genereren volgens het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Vandaag is het tijd om keuzes te maken. We zijn het aan onze kinderen en kleinkinderen verplicht om onze welvaartstaat betaalbaar te houden én te versterken. Onze fiscaliteit speelt daarin een belangrijke rol.

Als minister van Financiën heb ik de opdracht om deze legislatuurwerk te maken van de voorbereiding van een bredere fiscale hervorming. Dit om het belastingstelsel te moderniseren, te vereenvoudigen, meer rechtvaardig en meer neutraal te maken. Een opdracht die in die exacte woorden zwart op wit in het Regeerakkoord staat, een opdracht die ik met de grootste zorg en veel verantwoordelijkheidsgevoel op mij heb genomen.

Reeds van bij aanvang was het opzet om een breed maatschappelijk debat over onze fiscaliteit te organiseren. Zowel door experts uit de economische, fiscale en juridische wereld te betrekken als door het publieke debat te stimuleren. Dat hebben we gedaan door het debat te openen in de Kamercommissie Financiën en Begroting, verscheidene rondetafelgesprekken te organiseren met middenveldorganisaties en met de organisatie van het symposium van 5 juli 2022.

Dit resulteert vandaag in een blauwdruk die u op de volgende pagina's terugvindt. We maken een radicale keuze voor maatregelen die het vertrouwen in ons fiscaal stelsel herstellen. Een fiscaliteit die niet langer verlamt, maar kansen biedt voor economische groei en sociale vooruitgang. Een fiscaliteit die een hoeksteen is van onze samenleving en onze economie.

Vandaag ligt de belastingdruk op arbeid veel te hoog en worden vermogensinkomsten onevenwichtig belast. Dat is niet rechtvaardig, dat moeten we aanpakken. Dit door het stelsel opnieuw in balans te brengen en te kiezen voor een stelsel dat aansluit bij een dual income tax.

We kiezen ervoor om activiteits- en vervangingsinkomsten nog steeds te onderwerpen aan een progressieve belasting. En om vermogensinkomsten te onderwerpen aan evenredige tarieven. Voor beide types van inkomsten voorzien we in een belastingvrij bedrag. Op die manier komen we tot een beter evenwicht in de belasting van arbeids- en vermogensinkomsten.

We maken keuzes aan de hand van voorstellen verdeeld over drie werven: activiteits- en vervangingsinkomsten, vermogensinkomsten en consumptie. Keuzes die richting geven aan onze fiscaliteit van morgen. Een fiscaliteit die werken en ondernemen stimuleert. Een fiscaliteit die eerlijker is door meer rechtvaardigheid, neutraliteit en eenvoud. Een fiscaliteit die rekening houdt met verschillende samenlevingsvormen. Een fiscaliteit die onze gezinnen en ondernemingen ondersteunt en begeleidt in het aangaan van de vele milieu- en klimaatuitdagingen.

Een fiscaliteit die lager, eerlijk en modern is. Een fiscaliteit die het vertrouwen herstelt.

Ik wens u veel inspiratie.

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD	1
ACTIVITEITS- EN VERVANGINGSINKOMSTEN	5
Lager	
We verhogen de belastingvrije som	
We verlagen de belastingtarieven en hervormen de belastingschijven	
We schrappen de Bijzondere Bijdrage Sociale Zekerheid	
We breiden de werkbonus uit en verminderen de promotieval	
We bieden mensen die naast hun job bijklussen duidelijkheid	
We verlagen de belastingen op ondernemingswinsten voor kmo's	
Eerlijk	
We schrappen 1 op 4 codes op de belastingbrief	
We maken een einde aan de uitholling van het loonbegrip	
We behandelen cheques zoals loon	
We vermijden het gebruik van cafetaria- en optieplannen voor optimalisatie	
We zien strenger toe op het inbrengen en terugbetalen van kosten	
We ondersteunen creativiteit en talent, maar bestrijden misbruik	
We zorgen voor een betere afstemming van de bedrijfsvoorheffing	
We brengen de vennootschapsvorm naar zijn essentie	
We voeren een minimumbelasting voor multinationals in	
Modern	
We doven het huwelijksquotiënt uit	
We kiezen voor een gelijke toeslag op de belastingvrije som voor elk kind	
We ondersteunen werkende ouders	
We halen onderhoudsuitkeringen uit ons fiscaal stelsel	
We werken drempels weg naar het ondernemerschap	
We vuren de tewerkstelling aan	
VERMOGENSINKOMSTEN	10
Lager	
We verlagen de roerende voorheffing naar 25%	
We bieden iedereen een belastingvrij bedrag voor inkomsten uit vermogen	

Eerlijk

- We behandelen alle vermogensinkomsten op eenzelfde manier
- We nemen ook meerwaarden op financiële producten mee
- We ondersteunen actief ondernemerschap
- We beschermen de eigen woning
- We doven de federale belastingvermindering voor de niet-eigen woning uit
- We werken met werkelijke huurinkomsten
- We houden rekening met de meerwaarden op de verkoop van een niet-eigen woning
- We bieden iedereen toegang tot een fiscaal voordelig aanvullend pensioen

Modern

- We stimuleren investeringen in woningen

CONSUMPTIE

13

Lager

- We voeren een ecobelastingkrediet in voor kwetsbare gezinnen
- We hervormen de energiefactuur
- We bieden fiscale ondersteuning voor de verduurzaming van het patrimonium

Eerlijk

- We harmoniseren de verlaagde btw-tarieven en behouden het normale btw-tarief
- We heffen geen btw op groenten, fruit, medische verzorging en openbaar vervoer
- We ontraden keuzes voor vervuilende brandstoffen
- We streven naar een rookvrije generatie

Modern

- We ondersteunen duurzame mobiliteitskeuzes
- We kiezen voluit voor een zero-emissie bedrijfswagenpark

NAWOORD

16

ACTIVITEITS- EN VERVANGINGSINKOMSTEN

Vandaag loont het voor veel mensen onvoldoende om een job of een promotie te aanvaarden. De krapte op de arbeidsmarkt is historisch hoog. Ondernemingen vinden moeilijk geschikt personeel. Onze lasten op arbeid moeten naar omlaag, zodat meer mensen de arbeidsmarkt betreden. Wie werkt, moet worden vergoed in centen. Werken moet meer lonen en het verschil met niet-werken moet groter worden. Tegelijk moeten we ervoor zorgen dat meer werken fiscaal niet wordt ontmoedigd.

Ons belastingstelsel is niet meer mee met de tijd. Onze samenlevingsvormen zijn de jongste decennia ingrijpend veranderd. Daarom hebben we belang bij een personenbelasting die zo weinig mogelijk verschillen creëert naargelang de samenlevingsvorm. Een moderne personenbelasting houdt rekening met de gezinsomvang, maar niet met de manier waarop mensen kiezen om samen te leven.

Een progressief belastingstelsel garandeert dat de zwaarste lasten op de sterkste schouders rusten. We moeten ons huidig fiscaal stelsel daarom niet overboord gooien. Maar we moeten het stelsel moderniseren, vereenvoudigen, meer rechtvaardig en meer neutraal maken.

Lager

✓ **We verhogen de belastingvrije som**

Onze lasten op arbeid moeten omlaag. Een eerste hefboom is de belastingvrije som. Dat is het deel van het inkomen dat niet wordt belast. We verhogen die belastingvrije som van 9.270 euro naar 13.390 euro, het niveau van het leefloon voor een alleenstaande. Want ieder heeft recht op een deel van het inkomen dat niet wordt belast. We behouden het mechanisme van de overdracht van de belastingvrije som.

✓ **We verlagen de belastingtarieven en hervormen de belastingschijven**

Een tweede hefboom zijn de belastingschalen. We blijven activiteits- en vervangingsinkomsten progressief belasten, maar verminderen de belastingdruk stevig door de belastingtarieven te verlagen en de belastingschijven te hervormen. We verlagen de bestaande tarieven van 40%, 45% en 50% naar 35%, 40% en 45%. We voeren een nieuwe schijf met een tarief van 50% in voor inkomsten vanaf 84.740 euro, wat dubbel zo hoog is als het bedrag van de hoogste schijf vandaag. Met dit tarief van 50% voor de hoogste inkomens versterken we de progressiviteit van de personenbelasting.

De nieuwe belastingschalen zien er als volgt uit:

		Vandaag AJ 2023	Nieuw
	Belastingvrije som	9.270 euro	13.390 euro
Schijf 1	Van 0,01 euro tot 13.870 euro	25%	25%
Schijf 2	Van 13.870 euro tot 24.480 euro	40%	35%
Schijf 3	Van 24.480 euro tot 42.370 euro	45%	40%
Schijf 4	Meer dan 42.370 euro	50%	45%
Schijf 5 (nieuw)	Meer dan 84.740 euro	-	50%

✓ **We schrappen de Bijzondere Bijdrage Sociale Zekerheid**

Een derde hefboom is de BBSZ, een crisisbelasting uit 1994 die een onderscheid maakt tussen samenlevingsvormen en de promotieval versterkt. We schrappen de BBSZ, samen met het supplement sociale bijdragen zelfstandigen. Iedereen die werkt of onderneemt, zal deze bijdrage niet meer moeten betalen en wint zo aan koopkracht.

✓ **We breiden de werkbonus uit en verminderen de promotieval**

Een vierde hefboom vormen de sociale en fiscale werkbonus. Dat (para) fiscaal voordeel moedigt werken aan, maar wordt vandaag te snel afgebouwd naarmate het inkomen stijgt, waardoor een promotieval ontstaat. Dit lossen we op door de werkbonus uit te breiden tot het mediaanloon. Omdat de werkbonus enkel aan werknemers wordt toegekend, passen we het belastingkrediet voor lage inkomens overeenkomstig aan. Zo versterken we de koopkracht van werknemers, zelfstandigen en ambtenaren.

✓ **We bieden mensen die naast hun job bijklussen duidelijkheid**

Mensen klussen naast hun reguliere job bij in onder meer de deeleconomie, het verenigingswerk, het gelegenhedswerk of met een flexi-job. Wie tot 6.000 euro per jaar aan inkomsten verdient uit deze activiteiten, zal worden vrijgesteld van belastingen. Enkel wat bovenop dit bedrag wordt verdiend aan inkomsten uit deze activiteiten, wordt samen belast met de andere beroepsinkomsten. Op die manier pakken we ook zwartwerk aan.

✓ **We verlagen de belastingen op ondernemingswinsten voor kmo's**

We verlagen de vennootschapsbelasting voor kmo's van 20% naar 15%. Daarnaast verhogen we de belastingschijf waarop dit verlaagde tarief van toepassing is van 100.000 euro naar 200.000 euro. Er blijft meer winst over in de vennootschap zodat die productief kan worden ingezet. Op die manier stimuleren we ondernemerschap.

✓ **We schrappen 1 op 4 codes op de belastingbrief**

Het fiscaal stelsel moet eenvoudiger, meer rechtvaardig en meer neutraal worden. De belastingbrief is doorheen de jaren uitgegroeid tot een 800-koppig monster. Vaak door fiscale uitgaven waar weinigen van genieten, maar die de belastingbrief wel voor iedereen complexer maken. De Hoge Raad van Financiën merkt op dat de meeste belastinguitgaven door minder dan 0,01% van de belastingplichtigen worden gebruikt. We hebben de ambitie om op federaal niveau zeker 1 op 4 codes te schrappen.

✓ **We maken een einde aan de utholling van het loonbegrip**

Vandaag maken heel wat voordelen geen deel uit van het loonbegrip, waardoor minder sociale zekerheidsbijdragen en belastingen worden betaald. Bovendien zijn er verschillen in sociale en fiscale behandeling van die voordelen. Daarom brengen we het sociale en fiscale loonbegrip zoveel mogelijk met elkaar in lijn. Een aantal voordelen die forfaitair worden gewaardeerd, zoals de gratis terbeschikkingstelling van een woning, verwarming, elektriciteit en huispersoneel, belasten we op basis van de werkelijke waarde. Ook zorgen we ervoor dat activiteitsinkomsten niet langer worden omgevormd in vermogensinkomsten om te ontsnappen aan belastingen.

✓ **We behandelen cheques zoals loon**

Wie werkt moet in centen worden vergoed voor die prestaties. Vandaag kennen we een waaier aan alternatieve verloningsvormen. Terwijl een verloning in euro niet enkel de meest heldere manier is, maar ook de meeste bestedingsvrijheid biedt. Een gelijke behandeling van verloningsvormen zal ervoor zorgen dat weer meer loon in euro's wordt uitbetaald. Zo kunnen mensen zelf beslissen waar ze hun centen aan besteden.

Daarom behandelen we eco-, sport- en cultuurcheques op dezelfde manier als loon. Werkgevers die hun werknemers willen belonen, worden zo niet in de richting van een cheque gedreven en ook niet langer geconfronteerd met de administratiekosten die ermee gepaard gaan. We maken een uitzondering voor maaltijdcheques omdat ze voor veel gezinnen elke maand een financiële houvast zijn.

✓ **We vermijden het gebruik van cafetaria- en optieplannen voor optimalisatie**

Werknemers vergoeden in centen moet de norm worden. Cafetariaplannen bieden werknemers flexibiliteit om (para)fiscaal voordelig hun loonpakket samen te stellen. Die keuzes kunnen echter een negatief effect hebben op de opbouw van sociale rechten, vaak zonder dat werknemers zich daarvan bewust zijn. Door de voordelen aan werkelijke waarde te belasten, behouden we flexibiliteit, maar zullen werknemers een eerlijke keuze kunnen maken tussen nettoloon en een cafetariaplan. Ook het gebruik van optieplannen voor (para)fiscale optimalisatie wordt aan banden gelegd.

✓ **We zien strenger toe op het inbrengen en terugbetalen van kosten**

Iedereen moet een eerlijke bijdrage betalen. Kosten die de werknemer maakt voor professionele doeleinden zoals verplaatsingskosten en parkeerkosten, zijn kosten eigen aan de werkgever. Wanneer de werkgever deze kosten terugbetaalt aan de werknemer, is het logisch dat die terugbetaalde kosten overeenkomen met de werkelijke kosten. Kosten eigen aan de werkgever mogen niet worden gebruikt om verdoken loon uit te betalen. Ook wat de beroepskosten betreft, zien we er strikter op toe dat geen privékosten worden ingebracht.

✓ **We ondersteunen creativiteit en talent, maar bestrijden misbruik**

We moeten erover waken dat gunstregimes voor bepaalde sectoren teruggebracht worden naar hun essentie: het ondersteunen van de leefbaarheid van die sectoren en de bescherming van hun positieve impact op de samenleving. We evalueren daarom bestaande voordeelregimes in het licht van hun oorspronkelijke doelstelling.

✓ **We zorgen voor een betere afstemming van de bedrijfsvoorheffing**

We laten de bedrijfsvoorheffing, die wordt ingehouden op het loon, zo nauw mogelijk aansluiten bij de eindbelasting, en berekenen ze glijdend in plaats van trapsgewijs. Op die manier zorgen we zo snel mogelijk voor zo veel mogelijk koopkracht en vermijden we verrassingen bij de eindafrekening.

✓ **We brengen de vennootschapsvorm naar zijn essentie**

We vermijden het oneigenlijk gebruik van de vennootschapsvorm. Dit is al jaren een optimalisatiepiste om de hoge lastendruk op arbeid te omzeilen. Daarom verlagen we niet alleen de lasten op arbeid, maar nemen we ook gerichte maatregelen om de zogenaamde 'vervennootschappelijking' tegen te gaan.

We indexeren de minimumbezoldiging voor de toepassing van het verlaagd tarief in de vennootschapsbelasting en laten niet langer toe om die in alternatieve verloningsvormen uit te betalen.

✓ **We voeren een minimumbelasting voor multinationals in**

We voeren een minimumbelasting voor multinationals in en doen dit binnen een internationaal kader. Met een dergelijk wereldwijde minimumbelasting zetten we een belangrijke stap in de strijd tegen belastingontwijking en belastingparadijzen. Op die manier zorgen we ervoor dat ook multinationale ondernemingen hun eerlijke bijdrage leveren.

Modern

✓ **We doven het huwelijksquotiënt uit**

Een moderne fiscaliteit beschermt wat kostbaar is, dus ook onze gezinnen. Vandaag nemen gezinnen diverse vormen aan. Bijna de helft van de huishoudens in ons land bestaat uit alleenwonenden of alleenstaande ouders. We passen onze fiscaliteit daaraan aan. We verkleinen het fiscale onderscheid tussen alleenstaanden, samenwonenden en gehuwden. We doven het huwelijksquotiënt uit.

✓ **We kiezen voor een gelijke toeslag op de belastingvrije som voor elk kind**

We ondersteunen gezinnen fiscaal in de opvoeding van kinderen. Wie vandaag een kind fiscaal ten laste heeft, heeft recht op een toeslag op de belastingvrije som. Vandaag verschilt dat bedrag per kind fiscaal ten laste. We brengen de toeslag voor elk kind op gelijke hoogte. Kinderen met een handicap en kinderen in kwetsbare gezinnen verdienen onze bijzondere aandacht. We werken drempels voor de toekenning van hun voordelen weg. We geven een extra toeslag op de belastingvrije som aan werkelijk alleenstaande ouders.

✓ **We ondersteunen werkende ouders**

We ondersteunen ouders in de combinatie van werk en gezin. De overheid komt tegemoet aan een deel van de kosten voor kinderopvang. Om de impact van die ondersteuning te vergroten, verhogen we de fiscale aftrekbaarheid van opvangkosten en laten we de fiscus die kosten vooraf invullen op de belastingaangifte. Zo misloopt geen enkele ouder het voordeel.

✓ **We halen onderhoudsuitkeringen uit ons fiscaal stelsel**

Wie vandaag een onderhoudsuitkering betaalt, kan deze fiscaal inbrengen. Wie de uitkering ontvangt, wordt daarop belast. Het stelsel is niet neutraal ten aanzien van de samenlevingsvorm. We halen het stelsel van onderhoudsuitkeringen dan ook volledig uit onze fiscaliteit. Tegelijk zorgen we ervoor dat ouders de belastingvoordelen voor een kind kunnen verdelen onder elkaar in functie van de zorg voor het kind, en die voordelen niet langer noodzakelijk worden toegekend aan de ouder bij wie de domicilie van het kind is gevestigd.

✓ **We werken drempels weg naar het ondernemerschap**

We willen kleine ondernemers niet nodeloos naar de oprichting van een vennootschap duwen. We versterken daarom de neutraliteit inzake ondernemingsvorm tussen de personenbelasting en de vennootschapsbelasting. Daartoe realiseren we een aanzienlijke lastenverlaging in de personenbelasting.

✓ **We vuren de tewerkstelling aan**

We pakken de werkloosheidsval en de promotieval grondig aan. De verhoging van de belastingvrije som, de hervorming van de tariefstructuur, de schrapping van de BBSZ en de uitbreiding van de werkbonus, maken werken een pak aantrekkelijker. Op die manier draagt deze hervorming gevoelig bij tot de verhoging van de tewerkstellingsgraad in ons land.

VERMOGENSINKOMSTEN

Onze fiscaliteit mag spaar-, beleggings- en investeringsbeslissingen niet beïnvloeden. Daarom brengen we alle vermogensinkomsten samen en onderwerpen we ze aan evenredige tarieven. We verliezen de specifieke kenmerken van vermogensinkomsten niet uit het oog. Zo gaat het bezit van vastgoed meestal gepaard met meer kosten dan het aanhouden van een beleggingsportefeuille.

Een evenwichtige belasting zorgt ervoor dat de beschikbare middelen van particulieren optimaal in onze economie worden aangewend en op die manier bijdragen tot de welvaart van ons allemaal. Daarbij waken we erover dat de kleine spaarder, belegger of investeerder niet wordt geraakt.

We geven iedereen de kans om vermogen op te bouwen. Daarom voorzien we in een belastingvrij bedrag. We maken het ook zo eenvoudig mogelijk. We passen waar mogelijk bevrijdende bronheffing toe.

Lager

✓ **We verlagen de roerende voorheffing naar 25%**

We verlagen de roerende voorheffing op interesten, dividenden en andere recurrente inkomsten van roerende goederen en kapitalen van 30% naar 25%. Die tariefkeuze volgt één van de basisprincipes van een dual income tax. Bovendien behouden we het stelsel van de bevrijdende bronheffing.

✓ **We bieden iedereen een belastingvrij bedrag voor inkomsten uit vermogen**

Door een bedrag aan inkomsten uit sparen, beleggen en investeren fiscaal vrij te stellen, zorgen we ervoor dat iedereen vermogen kan opbouwen. We bieden iedereen jaarlijks via de belastingaangifte een algemene vrijstelling aan van 6.000 euro. Zo zorgen we ervoor dat de kleine spaarder, belegger of investeerder niet wordt geraakt.

Eerlijk

✓ **We behandelen alle vermogensinkomsten op eenzelfde manier**

Een eerlijke fiscaliteit behandelt inkomen uit vermogen op eenzelfde manier. We kiezen voor een belastingtarief van 25% voor alle recurrente inkomsten uit vermogen. We doven de uitzonderingsregimes uit met respect voor verworven rechten.

- ✓ **We nemen ook meerwaarden op financiële producten mee**
 We belasten gerealiseerde meerwaarden op aandelen, obligaties en andere financiële producten aan 15%, gezien ze doorgaans over meerdere jaren worden opgebouwd. We voeren de meerwaardebelasting in met respect voor verworven rechten en houden rekening met minderwaarden. We doven bestaande belastingen op vermogen of vermogenstransacties uit, zoals de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen en de taks op de beursverrichtingen.
- ✓ **We ondersteunen actief ondernemerschap**
 Een onderneming uitbouwen en mensen tewerkstellen vergt initiatief, creativiteit en doorzettingsvermogen. Dat actief ondernemerschap belonen we met een bijzondere, weliswaar beperkte, vrijstelling van de meerwaarden op aandelen als de vennootschap met behoud van haar activiteit wordt overgedragen.
- ✓ **We beschermen de eigen woning**
 In principe zullen alle inkomsten uit onroerende goederen worden belast. Maar we beschouwen de eigen woning als een hoeksteen van financiële zekerheid. Om die reden houden we de eigen woning op federaal niveau belastingvrij.
- ✓ **We doven de federale belastingvermindering voor de niet-eigen woning uit**
 De gewesten hebben de woonbonus voor de eigen woning uitgedoofd of verminderd. Op federaal niveau bestaat nog steeds een belastingvoordeel voor niet-eigen woningen. Dat onderscheid is niet langer rechtvaardig. Daarom doven we de federale belastingvermindering voor de niet-eigen woning uit met respect voor verworven rechten.
- ✓ **We werken met werkelijke huurinkomsten**
 Net zoals andere recurrente vermogensinkomsten zullen werkelijke huurinkomsten worden belast aan 25%. Daarbij geldt een jaarlijks aangepast 'vermoed rendement' als minimale belastbare grondslag.
 Met het evenredige tarief van 25%, een eenvoudige forfaitaire onkostenaf trek van 30% en de voetvrijstelling van 6.000 euro, zorgen we ervoor dat de kleine investeerder niet wordt geraakt.
- ✓ **We houden rekening met de meerwaarden op de verkoop van een niet-eigen woning**
 Wanneer je als particulier een niet-eigen woning verkoopt, betaal je een meerwaardebelasting aan het tarief van 15%. Ook hier tellen we historische meerwaarden niet mee en zijn minderwaarden aftrekbaar op belastbare meerwaarden.

✓ **We bieden iedereen toegang tot een fiscaal voordelig aanvullend pensioen**

Wie recht heeft op het wettelijk pensioen moet het recht hebben om dat te versterken met een fiscaal voordelig aanvullend pensioen. Het aanvullend pensioen via de werkgever is een cruciale aanvulling op het wettelijk pensioen. Een veralgemeende toegang tot de tweede pijler moet gepaard gaan met een individueel plafond voor het fiscaal voordeel, zodat we excessen vermijden en de betaalbaarheid kunnen garanderen. Daarnaast werken we gradueel de voorkeursbehandeling weg van een uitbetaling in kapitaal ten opzichte van een uitbetaling in rente.

Modern

✓ **We stimuleren renovaties van woningen**

We stimuleren investeringen in en aan woningen en gaan zwartwerk tegen. Verhuurders kunnen gebruik maken van een eenvoudige forfaitaire onkostenaftrek ter hoogte van 30% van de werkelijke huurinkomsten (of het vermoed rendement). Wie meer kosten maakt, krijgt de kans om de werkelijke kosten te bewijzen. Zo ondersteunen we eigenaars om hun woningen versneld te renoveren. Dit om de woonkwaliteit van hun huurders te verhogen en hun energiefactuur te verlagen. Met de combinatie van een eenvoudige forfaitaire kostenaftrek en de mogelijkheid om werkelijke kosten aan te tonen, volgen we het bestaande model van de beroepskosten.

CONSUMPTIE

Onze fiscaliteit kan een hefboom zijn voor een gezonde, milieu- en klimaatvriendelijke samenleving en economie. Vandaag houdt onze fiscaliteit onvoldoende rekening met gezondheid en duurzaamheid. Zo is het fiscaal voordeliger om te verwarmen op steenkool, stookolie of aardgas dan met warmtepompen. We verschuiven de lasten op arbeid naar lasten op vervuiling. De maatschappelijke kost van consumptie en vervuiling nemen we fiscaal in rekening. We begeleiden en ondersteunen gezinnen en ondernemingen in de omslag naar een meer gezonde en duurzame samenleving.

Op Europees niveau hebben we de ambitie afgesproken om de CO₂-uitstoot met 55% te verminderen tegen 2030. Er lopen al verschillende initiatieven om die doelstelling te realiseren, zoals de invoering van een koolstofgrenstaks en de herziening van de energiebelastingrichtlijn. We steunen die initiatieven en zullen de beslissingen uitvoeren. Zo kunnen we de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen veilig stellen.

Lager

✓ **We voeren een ecobelastingkrediet in voor kwetsbare gezinnen**

We moeten onze kwetsbare gezinnen begeleiden en ondersteunen in de omslag naar een meer duurzame samenleving. Dit doen we aan de hand van een ecobelastingkrediet gefinancierd door de CO₂-heffing.

✓ **We hervormen de energiefactuur**

We beschouwen elektriciteit en duurzame energie als een basisbehoefte. Om die reden verlagen we het btw-tarief op elektriciteit permanent. Vanaf 2030 vereist Europa dat aardgas, steenkool en brandhout aan het normale btw-tarief belast worden.

We hervormen het stelsel van de accijnzen. Op die manier kunnen we een onderscheid maken tussen basisverbruik en meerverbruik, en beter inspelen op prijsevoluties. Wanneer de marktprijzen uitzonderlijk stijgen, kunnen de accijnzen tijdelijk dalen.

✓ **We bieden fiscale ondersteuning voor de verduurzaming van het patrimonium**

Een brede duurzame renovatiegolf is nodig om de klimaatuitdaging aan te gaan. In België is de overgrote meerderheid van huizen en appartementen nog niet klaar voor de energieambities van 2050. Het is een strijd die we allen samen moeten voeren, maar ook een strijd die aanzienlijke kosten met

zich meebrengt. Om die omslag te stimuleren, verlengen we het verlaagde btw-tarief voor de afbraak- en heropbouw van de enige en eigen woning.

Eerlijk

✓ **We harmoniseren de verlaagde btw-tarieven en behouden het normale btw-tarief**

We harmoniseren onze verlaagde btw-tarieven van 6% en 12% in een nieuw btw-tarief van 9% en behouden het normale btw-tarief van 21%. Zo vereenvoudigen we ons btw-stelsel en verkleinen we de btw-beleidskloof.

✓ **We heffen geen btw op groenten, fruit, medische verzorging en openbaar vervoer**

Onze fiscaliteit mag de toegang tot gezonde voeding, medische verzorging, noodzakelijke hygiëneproducten en openbaar vervoer niet belemmeren. We verlagen het btw-tarief voor groenten en fruit, geneesmiddelen, luiers en andere producten voor intieme hygiënische bescherming, en door de overheid georganiseerd of gesubsidieerd personenvervoer naar 0%.

✓ **We ontraden keuzes voor vervuilende brandstoffen**

We moeten allen bijdragen aan een gezonde leefomgeving en duurzame keuzes moeten worden ondersteund. Op Europees niveau hebben we de ambitie afgesproken om de CO₂-uitstoot met 55% te verminderen tegen 2030. Onze fiscaliteit houdt momenteel onvoldoende rekening met de maatschappelijke kosten verbonden aan CO₂-uitstoot. Daarom voeren we gradueel een CO₂-heffing in voor die domeinen die niet onder het Europees emissiehandelssysteem vallen.

We vragen een eerlijke bijdrage aan wie verplaatsingen maakt met een grote maatschappelijke kost en houden daarbij rekening met het al dan niet voorhanden zijn van duurzame alternatieven. We steunen het Europees voorstel voor een kerosinetaks en de internationale inspanningen om in de toekomst btw te heffen op vliegtuigtickets. We stimuleren de transportsector tot duurzame innovatie door het voordeel voor professionele diesel gradueel te verlagen.

✓ **We streven naar een rookvrije generatie**

We werken aan een omvattend en krachtig antitabaksbeleid door roken minder aantrekkelijk en minder toegankelijk te maken. Daarom is het belangrijk om naast klassieke tabaksproducten ook nieuwe varianten en alternatieven te betrekken in het accijnsstelsel. Daarbij houden we rekening met hun impact op gezondheid en samenleving.

Modern

✓ **We ondersteunen duurzame mobiliteitskeuzes**

We ondersteunen de maatschappelijke evolutie om steeds vaker per fiets naar het werk te gaan. Daarom verankeren we de vrijstelling voor de fietsvergoeding en het verlaagd btw-tarief voor deelfietsen. Daarnaast besteden we extra aandacht aan het flexibel gebruik van de fiets voor woon-werkverkeer. We geven werkgevers mogelijkheden om te investeren in fietsinfrastructuur voor hun werknemers.

✓ **We kiezen voluit voor een zero-emissie bedrijfswagenpark**

We werken aan een gezondere leefomgeving. We hervormden het fiscaal stelsel voor bedrijfswagens en behielden daarbij de fiscaal voordelige behandeling voor zero-emissiewagens. Zo brengen we de transitie naar elektrische wagens in een stroomversnelling. We zorgen ervoor dat iedereen op termijn toegang zal kunnen hebben tot betaalbaar elektrisch rijden. In navolging hiervan, kennen we een voordeel van alle aard toe aan tank- en laadkaarten voor zover die worden gebruikt voor niet-beroepsmatige verplaatsingen.

NAWOORD

Deze blauwdruk voor een bredere fiscale hervorming vloeit voort uit de studies van experts en maakt heldere keuzes die de basis kunnen vormen van een nieuw sociaal contract. De keuzes geven richting aan hoe ons belastingstelsel er moet uitzien over tien jaar. De blauwdruk moet het vertrouwen in ons fiscaal stelsel herstellen.

Het uitvoeren van deze blauwdruk zal moed vragen. Niet enkel van de politiek, maar ook van de samenleving in haar geheel. Maar ik geloof dat het tijd is om onszelf te overstijgen. We moeten verder kijken dan deze legislatuur, over de partijgrenzen heen en de moed hebben om die debatten op een serene manier aan te gaan. Dat vraagt een open blik. Een blik die zich niet enkel richt op de toekomst, maar ook op het geheel.

Het spreekt voor zich dat we hierbij niet over een nacht ijs gaan. Deze hervorming focust daarom nadrukkelijk op tien jaar vanaf vandaag. Het geeft beleidsmakers de tijd, over de legislaturen heen, om de keuzes die volgen uit het debat over deze blauwdruk in alle sereniteit uit te voeren. Om het noodzakelijke draagvlak voor deze hervorming niet onder druk te zetten, zal het cruciaal zijn om onze gezinnen en ondernemingen de nodige rechtszekerheid te bieden. Elke aanpassing of nieuwe maatregel voortvloeiend uit deze blauwdruk moet gepaard gaan met de nodige overgangsmaatregelen en moet rekening houden met reeds legitiem opgebouwde belangen.

Deze blauwdruk maakt duidelijke keuzes. Deze blauwdruk is ambitieus in de noodzakelijke stevige lastenverlaging op arbeid. We hadden kunnen kiezen om daar te stoppen, maar het is een keuze die een ontegensprekelijke impact heeft op het budget. Niets makkelijker om als politicus enkel cadeaus uit te delen. Maar we willen geen half verhaal vertellen. Deze blauwdruk gaat verder.

Binnen de werven van de vermogensinkomsten en consumptie kiezen we voor meer neutraliteit, rechtvaardigheid, eenvoud en duurzaamheid. Het resultaat is niet enkel een moderner fiscaal stelsel, maar ook keuzes die zorgen voor een belangrijke budgettaire compensatie binnen de fiscaliteit. Ik ben ervan overtuigd dat we het maximale moeten doen om de lasten op arbeid te verlagen. Maar ik geloof dat een totaalpakket nodig is om onze begroting structureel op orde te stellen. Een totaalpakket dat verder gaat dan een hervorming van onze fiscaliteit.

Dat totaalpakket bevat ingrijpende hervormingen van onze fiscaliteit, arbeidsmarkt en pensioenen, maar ook een ernstig debat over wat de kerntaken zijn van een overheid. Een debat over wat burgers en ondernemingen van de overheid mogen verwachten en hoe we daar op een geloofwaardige en efficiënte manier op kunnen inspelen. Een efficiënte en slanke overheid ten dienste van de burger. Dat zullen we samen moeten waarmaken.

Het is tijd om te hervormen en een ernstig debat te voeren met de focus op onze gezinnen en ondernemingen. Hoe zorgen we ervoor dat zij het de komende decennia goed hebben in dit land? Hoe zorgen we ervoor dat we als regering, als politiek, een natuurlijke bondgenoot zijn in hun wens om erop vooruit te gaan door hun best te doen? Het is iets wat we de afgelopen jaren te weinig en te weinig ingrijpend hebben gedaan.

We hebben reeds getoond dat het kan. Met de afbouw van de BBSZ, de vergroening van de bedrijfswagens en de btw-verlaging voor afbraak en heropbouw van woningen hebben we deze regeerperiode stappen gezet naar een fiscaliteit met lagere lasten op arbeid en een blik op een duurzame toekomst. Volgend op de debatten en de keuzes die voortvloeien uit deze blauwdruk zal ik de komende weken, maanden en jaren mijn verantwoordelijkheid als minister van Financiën blijven nemen. Ik zal uitgewerkte en evenwichtige voorstellen voorleggen aan de regering.

The time is now. We willen allemaal vooruit met dit land en staan daarom ook voor dezelfde uitdaging. Laat ons doordachte keuzes maken en ons fiscaal stelsel radicaal moderniseren. Enkel zo zullen we het vertrouwen in ons welvaartsmodel, een model waar we wereldwijd om geroemd worden, kunnen versterken.

Vincent Van Peteghem

Vice-eersteminister en minister van Financiën,
belast met de Coördinatie van de Fraudebestrijding en de Nationale Loterij

VINCENT VAN PETEGHEM

Vice-eersteminister en minister van Financiën,
belast met de Coördinatie van de Fraudebestrijding
en de Nationale Loterij